

Coronavirus (COVID-19)

COVID-19 တၢ်သမံသမိးကွၢ်တၢ်

ဘၣ်မနုၤအပီၤ ယဘၣ်ဒီးသမံသမိးယသးလဲၣ်?

ပုၤတၢ်ဂၢ်တၢ်ဂၢ်တၢ်ဂၢ် တၢ်ခၢ်ဘၣ်တမံၤတမံၤတမံၤ မ့တမ့ၢ် လီၤကၢ်ဒီး- တၢ်လီၤကၢ်ဒီးဘၣ်သမံၤတၢ်ဆါအပနီၣ်တဖၣ်,

မ့မ့ၢ်ဒၣ်လဲၣ်လၢအတၢ်ဆါဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်, ကြၢးဒီးသမံသမိးအသးလၢ ခိၣ်ဘူး-၁၉ အတၢ်သမံသမိး, တသ့ဖဲအသ့ လၢအချုလီၤ. ခိၣ်ဘူး-၁၉ တၢ်ဆါအပနီၣ်တဖၣ် ဟံးဃုာ်ဒီး

- တၢ်လီၤကၢ်ဒီး အဒိ- တၢ်ဂီၢ်ဂီၢ်ဂီၢ်ဂီၢ်တဖၣ်, မုၢ်နုၤဒိကပၤတီၢ်တဖၣ်
- တၢ်သါထီၣ်သါလီၤ တၢ်ဆါအပနီၣ် ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ကူး, ကလုာ်ဘံးသွး/ကိၣ်ယုၢ်ဒိဆါ, နါဒုအထံယုၤ, သါတလၢသါ, အိၣ်တၢ်တဘဲ မ့တမ့ၢ် နၢတၢ်တန့ၢ်ဘၣ်အီၤ
- တၢ်ဆါအပနီၣ် အဂုၤအဂၤတဖၣ် ဟံးဃုာ်ဒီး ညၣ်ထူၣ်ဒီး တၢ်အဆါဆါ, တၢ်ဟၢဖၢလူ, တၢ်အဲၣ်ဒီးဘျီး/တၢ်ဘျီး ဒီးထးခိၣ်အိၣ်တၢ်တဘဲတဖၣ်

နကဆၢကွၢ်လၢ တၢ်မနုၤအပီၤ နဒီးတၢ်သမံသမိးလဲၣ်?

- တၢ်သမံသမိးအံၤတဟ့ၣ်ဘၣ်အပုၤဘၣ်/ ညီဒီး ချုလီၤ.
- နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးလံာ်ဆုၢ်ဒီးတၢ်ဆါညါတတီၤ လၢနကသမံသမိးကွၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်ကသံၣ်ဒၢး, ဝံးစူၤလဲၤစိာ်ဃုာ် လံာ်ဆုၢ်ဒီးတၢ်ဆါညါတတီၤ ဃုာ်ဒီးနုၤတက့ၢ်.
- ပုၤမၤတၢ်ဖိဖဲ တၢ်သမံသမိးတၢ်ဒီး တၢ်လၢအဘၣ်ဃးဒီးတၢ်သါထီၣ်သါလီၤ တၢ်ဟ့ၣ်ကသံၣ်ဒၢး ကကူကၤဝဲ နီၣ်ကျၢ်ဘၢတဖၣ်, ဆုကၤဖးထီတဖၣ်, စုဖျီၣ် တဖၣ် ဒီးတၢ်ဒီးသဒါမံၤသံၣ်တဖၣ်လီၤ.
- တၢ်ကထွဲၤန့ၢ် တၢ်ဃုာ်ဒီးဘဲအဆံးဆံးဖိအလိၣ် လၢနနါဒုပုၤဒီး လၢနကိၣ်ယုၢ်ဒိပုၤလီၤ.

ဖဲယသမံသမိးဝံၤအလီၢ်ခံ တၢ်မနုၤအပီၤ ကမၤအသးလဲၣ်?

- နကဘၣ်အိၣ်လၢဟံၣ် (နကစၢ်-အိၣ်လီၤဖးဒီးပုၤအဂၤ) တုၤလၢနဒီးန့ၢ်တၢ်သမံသမိးအစၢၤဒီး နအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချုလီၤ.
- နဟးထီၣ်လၢနဟံၣ်တသ့ဘၣ် မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢ နလဲၤထီၣ်လီၢ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချုအတၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲ မ့တမ့ၢ် ဂၢ်ဂီၢ်အူၤအတၢ်ဂၢ်တဖၣ်ဘၣ်လီၤ. နတုၤလီၢ် ပုၤဟံးအိၣ်သကိးတဖၣ်တသ့ဘၣ်.
- နတၢ်ဆါအပနီၣ်မုၢ်ဟံးအိၣ်ထီၣ်န့ၢ်န့ၢ်တဖၣ် (အဒိ-တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအိၣ်ထီၣ်လၢတၢ်သါထီၣ်သါလီၤ), ကိးဝးသၢဖျၢၣ် (၀၀၀) တက့ၢ်. တဲဘၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိဖဲလၢ သီလုၣ်တီပုၤအါ လၢနသမံသမိးတၢ်လဲၣ် ခိၣ်ဘူး-၁၉ န့ၣ်တက့ၢ်.
- နမ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ် တပုၤဃီဒီးပုၤအဂၤ ကြၢးလၢနကစၢ်အိၣ် လၢဒၢးအဂၤတဖျၢၣ်လီၤ. ကၢ်ထီၣ်တၢ်ကွဲးတၢ်ကါ နီၣ်ကျၢ်ဘၢ ဖဲနအိၣ်လၢဒၢးတဖျၢၣ်ဃီဒီး အိၣ်ယံၤ ၁.၅ မံထၢၣ်အယံၤတက့ၢ်.
- မၤတၢ်အလုၢ်အလုၢ်အဂုၤလၢတၢ်ကဆဲးကဆဲးအဂီၢ်တက့ၢ်. သ့နစုတဖၣ်ခဲအံၤအံၤတက့ၢ်. ဖဲနကူးအခါဒီး နကဆဲးအခါ ကးဘၢဒီး နဆုကၤနစုန့ၢ်ခဲ မ့တမ့ၢ် တံးဂျူ တဖၣ်တက့ၢ်.

ယအိၣ်ဒီးပုၤတၢ်ဂၢ်လၢ ကဘၣ်အိၣ်လီၤဖး-ဒီးပုၤအဂၤလီၤ. ယဒီးန့ၢ်အါထီၣ်တၢ်ဂၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃး ပုၤလၢ-ကဘၣ်အိၣ်လီၤဖးဒီးပုၤအဂၤကသ့ဖဲလဲၣ်?

<https://www.health.nsw.gov.au/Infectious/covid-19/Pages/resources.aspx>

- နမ့ၢ်အိၣ်ဘူးတၢ်ဒီး ပုၤလၢအိၣ်ဒီး ခိၣ်ဘူး-၁၉, အလီၢ်အိၣ်လၢနကအိၣ်လၢဟံၣ် ၁၄ သီ စးထီၣ်ဖဲနထံၣ်လီၢ်ဒီးပုၤအဝဲန့ၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံလီၤ. (တၢ်ဆဲးကျၢၤဘူးဘူး တံာ်တံာ် ဟံးဃုာ်ဒီး အိၣ်လၢဟံၣ်တဖျၢၣ်ဃီအပုၤ မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဒီးအီၤအါန့ၢ် ၁၅ မံးနံး မဲာ် -သကိး-မဲာ် မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဘူးဘူးတံာ်တံာ်ဒီးအီၤ ၂ န့ၣ်ရံၣ်လၢတၢ်လီၢ်တတီၤ, ဃုာ်ဒီးပုၤတၢ်ဂၢ်လၢအအိၣ်ဒီး ခိၣ်ဘူး-၁၉, တချုးလၢအဆိးက့ ၄၈ န့ၣ်ရံၣ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ).
- ဟံၣ် တၢ်ဟံးအိၣ်လီၤဖးဒီးပုၤအဂၤ တၢ်မၤဘၣ်ဃးတဖၣ် ပုၤလၢအအိၣ်ဘူးဆဲးကျၢၤလီၢ်အသးကိးဂၤတဖၣ်, မ့မ့ၢ်ဒၣ်လဲၣ်အခဲအံၤန့ၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဆၣ်ဒီး နမ့ၢ် ဒီးန့ၢ်တၢ်သမံသမိးအစၢၤလၢ တအိၣ်ဘၣ်တဖၣ်လီၤ.

ယဒီးန့ၢ် တၢ်အစၢၤ အါအါကသ့ဒ်လဲၣ်?

- ညီန့ၢ်နကဒီးန့ၢ် နတၢ်သမံသမိးအစၢၤလၢ ၂၄ န့ၣ်ရံၣ် တုၤလၢ၄၈ န့ၣ်ရံၣ်အတီၢ်ပုၤ ဘၣ်ဆၣ်အိၣ်ဒီးတုၤလၢ ၇၂ န့ၣ်ရံၣ်တက့ၢ်.
- နမ့ၢ်သမံသမိးတၢ်လဲၣ်နသးလၢ ဂၢ်ဂီၢ်အူၤဝဲၤကျိၤ မ့တမ့ၢ် ကမ့ၢ်တၢ်ဆါဟံၣ် ခိၣ်ဘူး-၁၉ နကဒီးန့ၢ် တၢ်သမံသမိးအစၢၤလၢတအိၣ်ဘၣ် ခီဖျိ တၢ်ဆုၢ်တၢ်ကစီၣ် နမ့ၢ်ပုၤအံး လီၤအမံၤလၢ တၢ်ဆုၢ်တၢ်ဆါဖိညါ ခိၣ်ဘူး-၁၉ တၢ်ဆုၢ်တၢ်ကစီၣ် တၢ်အစၢၤအတၢ်မၤတဖၣ်န့ၢ်ဒီးန့ၢ်သ့လီၤ. နမ့ၢ်တဆဲးလီၤဘၣ်နမံၤ ပုၤကကိးနုၤလၢ ကမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချု ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ လၢလီၢ်ကဝီၤတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချု ကီၢ်ရုၣ်လီၤ.
- နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးနတၢ်သမံသမိးလၢ တၢ်ကထၢဖျိအီၤလၢ နကသံၣ်သရၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်လီၢ်အဂၤတဖၣ်, နကသံၣ်သရၣ်ကဟ့ၣ်နုၤတၢ်အစၢၤတဖၣ်လီၤ.

ဖဲယသမံသမိးကွၢ်တၢ် မ့ၢ်လီၤတံာ် တၢ်မနုၤအပီၤ ကမၤအသးလဲၣ်?

- NSW Health ကကွၢ်ထွဲနုၤလီၤ. အဝဲအံၤလၢ နတၢ်ကူၤစါယါဘျီအဂီၢ် တဟ့ၣ်ဘၣ်အပုၤဘၣ်, နမ့ၢ်ဒၣ်လဲၣ်ပုၤလၢတအိၣ်ဘၣ်ဒီး ကသံၣ်ကသီအတၢ်ကဟ့ၣ် ကယာ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

